

Nyheter från IFN

nr 5 • 2015

Den 6–7 augusti arrangerade IFN en vetenskaplig konferens på temat ”Economics of corporate ownership”. Under två dagar i Vaxholm diskuterade särskilt inbjudna forskare från runt om i Europa och USA hur de anställda påverkas av ägarformer, skatter, försäkringar, styrelseförändringar, företagsuppköp och innovation. Totalt presenterades 13 studier. Läs mer om konferensen på ifn.se.

“Det handlar om kvalitetsgranskning”

På onsdagar arrangerar IFN akademiska forskarseminarier. Det är i första hand forskare från andra institut och universitet – i Sverige och utomlands – som presenterar och diskuterar sin senaste forskning. Forskarkonferenser anordnas också en eller ett par gånger årligen.

Varje onsdag kl. 10.00 under perioden september–juni samlas forskarna på IFN för att lyssna till och diskutera med forskare som presenterar sin forskning på institutet. Seminarierna följer ett akademiskt format och hålls på engelska men är öppna för allmänheten. Vem som är talare och ämnet för seminariet kan man läsa om på IFN:s hemsida.

Niclas Berggren är ansvarig för seminarieserien. Det innebär att han bjuder in forskare i samråd med sina kollegor på IFN, ofta lång tid i förväg. Ett viktigt kriterium för att bli inbjuden är att forskaren bedriver forskning som ligger nära de ämnen som IFN arbetar med – bland annat för att stimulera till framtida samarbete och för att deltagarna ska kunna ge initierade kommentarer på de uppsatser som presenteras.

– Den inbjudna talaren börjar med att presentera vad hon eller han har kommit fram till och hur. Publikerna ger sedan kommentarer och råd som syftar till att arbetet ska kunna förbättras, förklarar Niclas Berggren.

Det handlar om att kvalitetsgranska utförda studier och hjälpa kollegor att presentera så väl underbyggda resultat som möjligt.

– Just den kritiska dialogen forskare emellan är ett väsentligt inslag i den vetenskapliga processen. På IFN vinnlägger vi oss om att vara konstruktiva och försöka ge konkreta förslag till förbättringar, säger Berggren.

På samma sätt som IFN bjuder in talare så deltar IFN:s forskare i seminarier och konferenser på andra institut och lärosäten. Målet är att granskningen ska vara så rigorös som möjligt för att forskarna ska leverera trovärdiga resultat.

Den som vill komma och lyssna och delta i diskussionen är välkommen till IFN, Grevgatan 34 i Stockholm. Det krävs ingen föranmälan. Kalendarium finns på ifn.se. För att få tillgång till den uppsats som ska diskuteras mejla till marie.tilert@ifn.se.

Mersmak för forskning efter sommarjobb på IFN

Theresia Lindberg och Arvid Hedlund har under sommaren arbetat som assistenter på IFN. Det är första gången som sådana sommartjänster utlysts. Både Theresia och Arvid har ett år kvar på sina studier till masterexamen. ”Mitt intresse för forskning har stärkts på IFN” förklarar Arvid. Theresia säger att hon ännu inte vet om hon tänker bli forskare, men att hon trivts på IFN.

Theresia har ett år kvar på Copenhagen Business School där hon läser advanced economics and finance. Arvid läser nationalekonomi sista året på Handelshögskolan i Stockholm. Hötsterminen ska han tillbringa på University of Tokyo och sedan blir det uppsatsskrivning under våren 2016.

Theresia fick veta att IFN sökte assistenter för sommaren när hon googlade efter möjligheter och sökte på orden forskningsinstitut och nationalekonomi. På hemsidan fanns uppgifter om assistentjobbet. För Arvids del var det programchefen på Handelshögskolan som informerade om att IFN sökte sommarassistenter. Han säger att i annonsen fastnade han framför allt för att IFN sökte assistenter som var intresserade av att bli forskare i framtiden.

Blev det så? Vill han efter sommarjobbet på IFN bli forskare?

– Ja, mitt intresse för forskning har stärkts under sommaren på IFN. Men efter examen ska jag ta ett år innan jag söker till forskarutbildning.

Arvid förklarar att det är bra att forskarna på IFN arbetar med frågor som är relevanta i dagens samhälle.

– De dyker innanför debattartiklarna och ser hur det egentligen förhåller sig.

Digitalisering och produktivitet är det ämnesområde som Theresia i första hand arbetat med under sommaren. Hon har arbetat med data, utvecklat teoretiska modeller och sammanfattat vad som skrivits i ämnet.

– På IFN har jag lärt mig mer av “dataprep”, säger Theresia och förklarar att i utbildningen är det material de arbetar med ofta mer bearbetat.

Theresia har arbetat med forskarna Fredrik Heyman, Pehr-Johan Norbäck och Lars Persson som forskar om digitaliseringens effekter på produktiviteten och bland annat förbereder en rapport i ämnet. Hon förklarar:

– Det bästa har varit att få inblick i ämnet. Nu ser jag hur mycket som sägs och skrivs om digitalisering. Överallt!

Arvid har främst arbetat med forskaren Joacim Tåg som också är chef för forskningsprogrammet Globaliseringen och företagen. Men han har även hjälpt till inom programmet Entreprenörskapets ekonomi. I sitt arbete har Arvid, liksom Theresia, samlat in data, utvecklat teoretiska modeller och gått igenom forskningslitteratur.

– Det har varit roligt att arbeta med olika projekt och kul att få vara med på den vetenskapliga konferens som IFN organiserade i Vaxholm i början av augusti. Jag lärde mig hur en sådan konferens går till och hur viktigt det är med utbyte mellan forskare från olika institutioner och länder.

Forskningsfronten

IFN:s forskningsresultat publiceras i olika kanaler. All forskning presenteras först i ett working paper. Hittills i år har 30 sådana presenterats på IFN. Nästa steg är publicering i refereegranskade vetenskapliga tidskrifter. Följande artiklar är de senaste som accepterats för sådan publicering. Ytterligare artiklar finns att läsa på www.ifn.se.

Carl Gaigné och **Yves Zenou**, ”Agglomeration, City Size and Crime”, *European Economic Review*.

I studien analyseras sambandet mellan brottslighet och tätbebyggelse. Forskarna finner att: 1) bättre tillgänglighet till jobb minskar brottsligheten på kort sikt men kan öka brottsligheten på lång sikt; 2) brottsligheten ökar med stadens storlek; 3) med lägre pendlingskostnader blir polisens brottsbekämpning effektivare.

Pehr-Johan Norbäck, Ayça Tekin-Koru and Andreas Waldkirch, ”Multinational Firms and Plant Divestiture”, *Review of International Economics*.

Det finns i dag betydande kunskap om vad som driver multinationella företag att investera utomlands. Däremot vet vi mindre om varför multinationella företag väljer att avsluta direktinvesteringar. Den här studien använder svenska företags utländska direktinvesteringar för att studera vilka faktorer som är viktiga för företagets beslut att sälja av dotterbolag.

Adam G. Martin och **Wolf von Laer**, "Regime Uncertainty and the Great Recession: A Market Process Approach", *Independent Review*.

Det politiska klimatet i USA skapar osäkerhet i näringslivet, vilket bidrar till en långsam ekonomisk återhämtning. Forskarna visar här vilka faktorer som bidrar till en svag ekonomisk tillväxt och hur små och medelstora företag påverkas negativt.

Ola Andersson, Håkan J. Holm, Jean Robert Tyran och Erik Wengström, "Risk Aversion Relates to Cognitive Ability: Preferences or Noise?", *Journal of the European Economic Association*.

Tidigare studier har visat att personer med hög kognitiv förmåga tar mer riskfyllda beslut. I denna studie visas att sambandet är falskt. Detta eftersom personer med låg kognitiv förmåga gör fler misstag vilket ger upphov till ett falskt positivt samband mellan kognitiv förmåga och riskfyllt beteende.

Pontus Braunerhjelm och **Magnus Henrekson**, "An Innovation Policy Framework: Bridging the Gap between Industrial Dynamics and Growth", i David B. Audretsch och Albert N. Link, red., *Essays in Public Sector Entrepreneurship*. New York: Springer.

En nyckelaktör i innovationsprocessen är entreprenören, skriver forskarna i denna studie. Det räcker inte med utbildning och FoU. Nya kunskaper måste kombineras med entreprenörskap och företagsbyggande för att ny, potentiellt värdefull kunskap ska omvandlas till ekonomisk tillväxt och ökat välbefinnande. Förslag till reformer presenteras.

Carl Magnus Bjuggren, "Sensitivity to Shocks and Implicit Employment Protection in Family Firms", *Journal of Economic Behavior & Organization*.

Sysselsättningen i familjeföretag är mindre känslig för förändringar i omsättning och förädlingsvärde inom respektive bransch. Familjeföretag är även mindre benägna att säga upp och anställa personal vid temporära fluktuationer på företagsnivå. Resultaten indikerar att familjeföretag erbjuder sina anställda indirekt anställningsskydd.

Johannes Mauritzen, "How Price Spikes Can Help Overcome the Energy Efficiency Gap", *Economics Letters*.

Tillfälliga pristoppar ses ofta som icke-önskvärda följder på avreglerade elmarknader. Pristoppar kan dock ha en fördel: ouppmärksamma konsumenter kan "påverkas" att söka information om energieffektiva investeringar. Denna studie från Norge visar att det finns ett positivt samband mellan pristoppar på elpriser och Google-sökningar på värmepumpar.

Niclas Berggren, Sven-Olov Daunfeldt och Jörgen Hellström, "Does Social Trust Speed Up Reforms? The Case of Central-Bank Independence", *Journal of Institutional Economics*.

Forskarna undersöker om tillit människor emellan påverkar hur snabbt reformer som gör centralbanken oberoende genomförs. Om människor litar på varandra kan förmågan att komma överens vara större; men tillit kan också göra att behovet av reformer är mindre i utgångsläget. Forskarna finner att hög tillit ger snabbare reformer i demokratier.

Pär Holmberg och Bert Willems, "Relaxing Competition through Speculation: Committing to a Negative Supply Slope". *Journal of Economic Theory*.

Terminer och optioner används vanligen till att prissäkra elproducenters försäljning, men kan även utnyttjas till att försämra konkurrensen på marknaden. Uppsatsen visar att en strategiskt vald portfölj leder till nedåtlutande utbudskurvor, s.k. ologiska bud, vilka observerades på den nordiska elbörsen innan de förbjöds hösten 2007.

Niclas Berggren, "Does Belief in Objective Morality Lead to Coercion? An Analysis of the Arguments of Kelsen and Buchanan", *Review of Austrian Economics*.

Om människor tror på en objektiv moral, blir de då mer benägna att förespråka tvång? Hans Kelsen och James Buchanan menade det – varför tillåta frihet när det står klart vad som är rätt? I denna studie anges de villkor som måste vara uppfyllda för att argumentet ska gälla. Experimentell forskning visar sig ge ett visst stöd.

Mario Larch, **Pehr-Johan Norbäck** och Steffen Sirries, "Heterogeneous Firms, Globalization and the Distance Puzzle", *World Economy*.

Trots tilltagande globalisering är geografiskt avstånd fortfarande ett betydande hinder för handel mellan länder. I denna studie visas emellertid att betydelsen av geografiskt avstånd minskar över tiden, om man i den empiriska analysen tar hänsyn till att vissa länder inte handlar med varandra och att skillnaderna i produktivitet är stor mellan företag.

Louise Johannesson och Petros C. Mavroidis, "Black cat, White cat: The Identity of the WTO Judges", *Journal of World Trade*.

Forskarna studerar förnyelsen av WTO:s tvistelösningsmekanism jämfört med GATT. De finner ingen förändring vad gäller WTO:s domare. Många har begränsade kunskaper om WTO:s praxis och juridik samt svaga incitament att utföra den juridiska analysen. Arbetet förs då över till WTO-sekretariatet med både expertis och intresse av att påverka domsluten.

27 augusti | Vid det första referensgruppsmötet i det nystartade projektet Framtidens välfärdstjänster diskuterade två rapportförfattare och representanter från 15 företag och organisationer allt från effektivitet i hemtjänsten till styrning i skolan.

31 augusti | Lars Calmfors, IFN och ordförande Arbetsmarknadsekonomiska rådet, deltog i ett SNS-seminarium om utmaningarna i den kommande avtalsrörelsen. I sitt anförande förklarade Calmfors att forskningen visar att höjda lögstälöner minskar sysselsättningen, särskilt för svaga grupper.

3–4 september | Det europeiska samarbetsprojektet Financial and Institutional Reforms for the Entrepreneurial Society (Fires) där IFN ingår, sju-sattes i Berlin. Förutom Magnus Henrekson – som leder en av forskningsgrupperna i projektet – deltog Niklas Elert och Mikael Stenkula från IFN.

8 juli | En grupp företagsledare, alumni från Tsinghua University i Peking, besökte IFN för att lyssna till en föreläsning av Lars Oxelheim med efterföljande diskussion. Ämnet var "Prospects for the Global Economy".

26 augusti | Per Skedinger har hållit ett föredrag på Economicum i Helsingfors. Titeln var "Employment, protection, legislation – evolution, effects, winners and losers". Arrangör var Arbetskyddsfonden i Finland.

3 september | Özge Öner, IFN, var huvudtalare på en konferens arrangerad av Austrian Institute of Economic Research, WIFO i Wien. Ämnet för konferensen var "Services and Regional Growth" och titeln på föredraget "Disaggregating Retail and Service Geography".

Nyhetsbrev:
"Nyheter från IFN" utkommer åtta gånger per år. Dessutom publiceras "News from IFN" två gånger årligen.

Nyhetsbrev